

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund, formål og indhold

Forslaget fremsættes på baggrund af Folketingets behandling af henholdsvis beslutningsforslag B 74 i folketingsåret 2006-07 og B 58 i folketingsåret 2007-08, 2. samling om ligestilling mellem eneadoptanter og eneforsørgere med hensyn til det særlige børnetilskud. Hensigten med disse forslag var at give børn af eneadoptanter ret til særligt børnetilskud. Folketinget forkastede B 74, mens B 58 bortfaldt. I forbindelse med behandlingen af B 58 blev forskellige problemstillinger vedrørende ret til særligt børnetilskud til børn af eneadoptanter og enlige kunstigt befrugtede kvinder drøftet, og velfærdsministeren lovede i et svar på spørgsmål nr. 1 til Folketingets Socialudvalg at udarbejde et forslag herom i efteråret 2008.

Med lovforslaget foreslås reglerne for ret til særligt børnetilskud ændret således, at der ikke er ret til særligt børnetilskud for børn, der er blevet til ved kunstig befrugtning af enlige kvinder foretaget den 1. januar 2009 eller senere. Forslaget præciserer endvidere gældende ret for børn af eneadoptanter, som ikke har ret til særligt børnetilskud, ved at beskrive reglen direkte i lovteksten.

Efter de gældende regler kan der ydes særligt børnetilskud til et barn under 18 år i en række situationer, hvoraf mange har det fælles træk, at eneforsørgerrollen er en følge af en udefra kommende begivenhed, som fx at en forsørger dør. I disse situationer udbetaler kommunen uden ansøgning et offentligt tilskud i form af særligt børnetilskud, til afhjælpning af de økonomiske konsekvenser af situationen. Med den nuværende udformning af reglerne har børn, der er blevet til efter kunstig befrugtning af enlige, imidlertid også ret til særligt børnetilskud, selv om kvinden bevidst har valgt at være alene om at forsørge barnet.

Det særlige børnetilskud udbetales blandt andet som kompensation i tilfælde, hvor der mangler en tidligere forsørgelsespligtig forælder. Det særlige børnetilskud svarer derfor til normalbidraget. Særligt bør-

netilskud inklusivt tillæg udgør i 2008 årligt i alt 13.128 kr.

2. Gældende ret

Efter de gældende regler i børnetilskudslovens § 4, stk. 3, nr. 1, kan der ydes særligt børnetilskud til et barn under 18 år, når faderskabet ikke er fastslået.

Et barn, der er blevet til ved kunstig befrugtning af en enlig kvinde, har ret til særligt børnetilskud, da situationen falder ind under børnetilskudslovens § 4, stk. 3, nr. 1, hvor faderskabet ikke kan fastslås. Efter børnelovens § 28, stk. 1, kan en sæddonor ikke dømmes som far til et barn, der med hans sæd er blevet til ved kunstig befrugtning af en anden kvinde end hans ægtefælle eller partner, hvis sæden er doneret med henblik på en læges anvendelse ved kunstig befrugtning eller til en offentlig eller privat sædbank, der opfylder sundhedsmyndighedernes krav til formidling af sæd.

Ved en ændring af lov om kunstig befrugtning har barnløse enlige kvinder med virkning fra 1. januar 2007 fået ret til behandling med kunstig befrugtning på offentlige sygehuse.

I tilfælde, hvor den enlige kvinde er blevet gravid ved kunstig befrugtning, og hvor sæddonor ikke kan anses som barnets far, jf. børnelovens § 28, stk. 1, vil faderskabet ikke kunne fastslås.

Efter børnelovens § 8 har moderen pligt til at oplyse, hvem der er eller kan være barnets far.

Når barnet er født skal kvinden oplyse statsforvaltningen om det, hvis hun er blevet kunstigt befrugtet og indsende dokumentation herfor. Dokumentationen skal anvendes i faderskabssagen til at fastslå, om der er tale om en anonym sæddonor således, at faderskabet ikke kan fastslås, eller om faderskabet skal søges fastslået gennem yderligere sagsbehandling.

Særligt børnetilskud ydes af kommunen uden ansøgning, når betingelserne i børnetilskudsloven er opfyldt. Kommunen skal på eget initiativ undersøge om barnet også har ret til særligt børnetilskud, fx når en enlig kvinde søger om ordinært børnetilskud. Kommunen må derfor sikre sig, at den gennem folkeregi-